

Nadsmyslový člověk Anthroposofia

Sergej O. Prokofjev

Jak jsme už uvedli podrobně na začátku této knihy, tvoří první stupeň moderní cesty zasvěcení *studium* anthroposofie jako vědy o duchu vycházející z dnešního vývojového stupně duše vědomé („studium duchovní vědy, přičemž se zpočátku používá síly úsudku, který si člověk získal ve fyzicko-smyslovém světě“. Tím může být učiněn první krok k vytvoření nového a plně vědomého vztahu k Sofiině bytosti.

„Jak se postaví duše vědomá k ‚Sofii?“, ptal se Rudolf Steiner a odpověděl: „Tak, že přivádí své Já do bezprostředního vztahu k Sofii, že vyjadřuje ... vztah Já v poměru duše vědomé k této Sofii.“

Studium duchovní vědy ale může být jen východiskem zmíněné cesty, neboť jak jsme viděli, nachází se sama Anthroposofia ve svém vlastním vývoji v procesu přechodu od duše vědomé k duchovnímu Já (a dále v sobě vyvine také dva zbývající ještě vyšší duchovní články). Jinými slovy: dnes opouští duši vědomou moderního člověka, dokonce ji v určitém smyslu už opustila, a předstupuje před něj jako samostatná, objektivní bytost duchovního světa, která ho chce vést k duchovnímu Já. A jediné na člověku samém dnes závisí, zda ji chce následovat do vyšších světů, to znamená stát se jejím žákem nebo ne, zda se chce pozvednout ze stupně studia na první stupeň tentokrát čistě nadsmyslového poznání, na stupeň *imaginace*, a později na dva další stupně, na stupeň inspirace a intuice. Jen musí k okultním cvičením, která se nacházejí v anthroposofické literatuře - pokud má jít touto cestou úspěšně - přistoupit bezpodmínečně ještě něco jiného. Žák moderních mystérií nebo (což je totéž) žák žijoucí bytosti Anthroposofie si musí, dříve než začne s meditací, koncentrací nebo jinými anthroposofickými cvičeními, a to ještě na stupni studia, získat k ní konkrétní a osobní vztah jakožto svému zcela reálnému *nadsmyslovému učiteli*. Jak toho může dosáhnout, to jsme vylicili podrobně v první části. Zde je proto nutno uvést v plném znění slova Rudolfa Steinera, jež byla předtím citována jen částečně a jimiž on sám popisuje v přednáškovém cyklu „Dějiny a podmínky anthroposofického hnutí ve vztahu k Anthroposofické společnosti“ právě *takový* vztah k bytosti Anthroposofii: „Mezi anthroposofy by se to mělo stát cítěním, pocitem - *musí se to stát*. že na Anthroposofii, bez ohledu na to, že existují anthroposofové, se musí pohlížet jako na *samostatnou bytost*, do jisté míry jako na někoho, kdo chodí mezi námi a vůči němuž jsme odpovědní v každém okamžiku svého života.... Sama Anthroposofia je *neviditelný člověk*, který prochází mezi viditelnými lidmi a vůči němuž máme, i když jsme jen malou skupinou, myslitelně největší odpovědnost, musíme ji brát skutečně jako neviditelného člověka, jako někoho, kdo existuje, koho se musíme ptát při jednotlivých životních jednáních, co na to říká.“ A Rudolf Steiner v téže přednášce pokračuje: „Ale dokud je [anthroposofie] záležitostí jen malé skupiny, je naprosto nutné, aby se všechno, co se děje, dělo doslova s dotazováním *člověka Anthroposofie*. To patří k životním podmínkám: vidět Anthroposofii jako žijoucí bytost.“

Nadsmyslová bytost Anthroposofia, která se podstatou svého vývoje tělesných, duševních a duchovních článků ve vzestupné řadě podobá člověku a která v naší době přechází od vývoje své duševní triády k triádě duchovní, poprvé předstihne pozemského člověka, je nyní „před“ ním a začíná ve svém vývoji duchovního Já dosahovat stupně *andělů*.

Z tohoto důvodu mluvil Rudolf Steiner v přednášce z 3. února 1913o souvislosti, která existuje mezi Sofiinou metamorfózou k Filo-Sofii a nakonec k Anthropos-Sofii a historickým vývojem tří článků lidské bytosti, duše rozumové neboli uvažující, duše vědomé a

duchovního Já, jejichž vývoj se uskutečňuje ve čtvrté, páté a šesté poatlantské kulturní epoše. Nadsmyslová bytost Anthropos-Sofia ale začíná už dnes připravovat lidstvo pro budoucí přijetí duchovního Já, poté co začala s výstupem k duchovnímu Já ve svém vlastním vývoji. A tak můžeme vidět ve slovech Rudolfa Steinera také odkaz na to, že tato bytost během dvakrát sedmi staletí (od roku 2100 až do roku 700 před Kr.) ještě jako Sofie připravovala čtvrtou kulturní epochu, jako Filo-Sofia v době od narození Krista až do roku 1400 pátou epochu a od naší doby až do roku 3500 nyní už jako Anthropos-Sofia šestou epochu.